

LÄSNÄOLON
TUKEMINEN JA
POISSAOLOIHIN
PUUTTUMINEN

Laukaan perusopetus

Laukaa

Läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen malli

Varhainen puuttuminen

- Luokanopettaja/luokanohjaaja (LO) seuraa [poissaoloja](#) kuukausittain ja ottaa asian puheeksi havaitessaan esim. seuraavia ilmiöitä:
 - *Haluttomuus tulla kouluun*
 - *Luvattomat poissaolot*
 - *Selvittämättömät tai puutteellisesti selvitettyt poissaolot*
 - *Toistuvat ja pitkäkestoiset sairauspoissaolot*
 - *Oppilaan toistuvasti valittamat säryt ja pahoinvointi*
 - *Toistuvat poissaolot samasta oppiaineesta, tietyiltä viikonpäiviltä tai koepäivinä.*
 - *Toistuvat myöhästymiset*
 - *Tunnilta kesken poistumiset, kesken päivän poistumiset*
 - *Oppilas on koulussa, mutta ei tunneilla*
 - *Huolestuttavat muutokset oppilaan käytöksessä*
- Myös huoltaja voi olla yhteydessä kouluun havaitessaan ko. merkkejä lapsensa koulunkäyntiin liittyen. Lisävinkkejä [tästä](#).
- LO keskustelelee havainnoistaan oppilaan ja huoltajan kanssa.
- Selvitetään, tarvitseeko oppilas tukea koulunkäyntiinsä.
- Sovitaan seuranta-ajasta, jolloin LO seuraa poissaoloja tarkemmin.
- Oppilas, huoltaja ja/tai opettaja voivat tarvittaessa [ottaa yhteyttä](#) esim. erityisopettajaan tai OH-toimijoihin. Myös muita toimijoita voidaan konsultoida matalalla kynnyksellä.
- Wilmaan avataan Poissaolojen seuranta –muistio ja asiaan liittyvät kirjaukset tehdään sinne.
- Jos huolestuttavat havainnot jatkuvat, voidaan pohtia monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamista jo ennen tuntirajan täyttymistä.

Poissaolojen tuntiraja täyttyy

- Jos oppilaalla täyttyy **50*** poissaolotuntia lukukaudessa, opettaja ottaa yhteyttä oppilaaseen ja huoltajaan ja kertoo, että poissaoloja tarkastellaan, jotta varmistetaan oppilaan opintojen eteneminen ja että oppilas pysyy mukana porukassa.
- Mikäli poissaoloille on hyväksyttävä selitys, opinnot etenevät eikä muuta huolta ilmene, opettaja merkitsee Wilman Poissaolojen seuranta –muistioon poissaolorajan täyttyneen ja että poissaoloista on keskusteltu eikä huolta havaittu, minkä jälkeen tilannetta seurataan tavallisten luokkaseurantojen puitteissa. Mikäli jatkoseurannassa ilmenee huolta herättäviä merkkejä, LO ottaa asian puheeksi.
- Mikäli keskustelussa oppilaan ja/tai huoltajan kanssa herää huolta esim. opintojen etenemisestä, oppilaan terveydentilasta tai koulumotivaatiosta, LO kutsuu yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän ([OPHL 14§ ja 19§](#)), johon kutsuttavat osallistujat harkitaan tapauskohtaisesti.
- Kokoontumisessa (tai sitä ennen) kartoitetaan oppilaan tilanne, tähän mennessä saatu tuki ja päätetään, millä keinoin oppilaan koulunkäyntiä tuetaan. Tarkistetaan pedagogisen tuen taso. Sovitaan tarvittaessa mahdollisesta [yhteydenotosta perheneuvolaan tai sosiaalihuoltolain mukaisesta yhteydenotosta tuen tarpeen arvioimiseksi. Lastensuojeluilmoitus](#) tehdään tarvittaessa ([LsL25§](#))
- Sovitaan seurannasta ja vastuuhenkilöstä. Kokoontumisesta kirjataan Opiskeluhohtokertomus-muistio

* Tuntimäärään lasketaan kaikki poissaolot, myös selvitettyt.

Poissaolot jatkuvat

- Mikäli seurannassa todetaan, että huolta aiheuttavat poissaolot jatkuvat tai oppilaalla täyttyy **100*** poissaolotuntia lukukaudessa, tilannetta tarkastellaan uudelleen.
- Vastuuhenkilö kutsuu yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa koolle monialaisen asiantuntijaryhmän. Tilanteessa voidaan [konsultoida](#) ja/tai kutsua mukaan myös muita kuin aiemmin mukana olleita monialaisia asiantuntijoita (esim. lapsen sosiaalityöntekijä tai HyPen toimijat).
- Kerrataan annettu tuki ja sen vaikutukset
- Tarjotaan intensiivisempää tukea, esim.
 - Yksilöllisesti mietittävät pedagogiset ratkaisut
 - OH-palvelut
 - HyPen palvelut
- Sovitaan vastuuhenkilöstä ja seurannasta.
- Sovitut asiat ja vastuut kirjataan Opiskeluhohtokertomus-muistioon.
- Huolen jatkuessa tai jos tukitoimet ja seuranta eivät riitä, tehdään [sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto tuen tarpeen arvioimiseksi tai lastensuojeluilmoitus](#).

* Tuntimäärään lasketaan kaikki poissaolot, myös selvitettyt.

Läsnäolon tukeminen ja poissaolojen ennaltaehkäisy

Oppilaiden myönteinen ja yksilöllinen kohtaaminen, myönteinen palaute sekä riittävät ja oikea-aikaiset oppimisen tukitoimet. Kodin ja koulun yhteistyö ja vuorovaikutus. Yhteisöllinen oppilashuolto: Oppilaiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tukeva toiminta. Kouluissa tehtävä nuorisotyö. Poissaolojen ajantasainen merkitseminen ja niiden seuranta. Aktiivinen tiedottaminen oppilaille ja koteihin läsnäolon ja poissaolojen merkityksestä ja niiden seuraamisen käytänteistä.

Tietoja ja vinkkejä huoltajalle

Poissaoloista ilmoittaminen ja poissaololuvan anominen

Oppilaan sairauspoissaoloista ilmoitetaan kunkin koulun omien käytänteiden mukaisesti. Hammaslääkäri- ym. käynneistä tiedotetaan luokanopettajaa/luokanohjaajaa mahdollisimman hyvissä ajoin. Esim. lomamatkaa tai urheiluleiriä varten luokanopettaja /luokanohjaaja voi myöntää luvan poissaoloon 1-5 päiväksi, pidemmäksi aikaa rehtori. Hakemus tehdään kunkin koulun käytänteiden mukaisesti.

Opettajan tekemän Selvittämätön poissaolo –merkinnän huoltaja voi Wilmassa selvittää kahdella eri koodilla:

- a) Poissaolo, terveydelliset syyt
- b) Luvatun poissaolo, selvitetty. Lisätietoa huoltajan merkinnöistä [tästä](#).

Opettaja voi näiden lisäksi merkitä ennalta anottun poissaolon myös koodilla *Poissaolo, ennalta anottu vapaa* tai *Muu selvitetty poissaolo* (tätä käytetään, jos muut koodit eivät sovellu). Koulun käytössä ovat myös merkinnät *Muu koulutyö, läsnä* ja *Opiskelu muualla*. Nämä merkinnät eivät kerrytä poissaoloa eivätkä näy huoltajalle. Lisätietoa koulun käytössä olevista merkinnöistä [tästä](#).

Miten voit huoltajana tukea lapsesi koulunkäyntiä?

- Pyri säilyttämään keskusteluyhteys lapsen kanssa kaikissa tilanteissa.
- Tavallinen arki tukee koulunkäyntiä. Tue toiminnallasi säännöllistä ateriaritmiä ja terveellisiä ruokavalintoja.
- Auta lastasi saamaan riittävästi unta öisin sekä säilyttämään normaali vuorokausirytmisi. Tämä saattaa tarkoittaa puhelimen käytön sekä pelaamisen rajoittamista öiseen aikaan.
- Liikkuminen ja harrastukset auttavat sekä jaksamisessa että kaverisuhteissa.
- On tärkeää, että lapsi liikkuu erilaisissa ympäristöissä eikä jumiudu kotiin.

Koulunkäynnin ongelmia ennakoivia merkkejä:

- Haluttomuus lähteä kouluun
- Vaikeus palata kouluun loman tai sairauden jälkeen
- Useita luvattomia poissaoloja tai myöhästelyjä
- Poissaoloja erityisesti sellaisina päivinä, jolloin on esim. koe, esitelmä, tietyn aineen tai tietyn opettajan oppitunti
- Lisääntyneet psykosomaattiset oireet, esim. vatsakipu tai päänsärky
- Lisääntyneet käynnit kouluterveydenhoitajan luona
- Jatkuva yhteydenpito kotiin koulupäivän aikana

Mikäli lapsesi kieltäytyy lähtemästä kouluun:

- Pyydä apua mahdollisimman pian! Mitä kauemmin poissaolot jatkuvat, sitä vaikeampaa kouluun palaaminen on.
- Älä hyväksy poissaoloja, joiden syistä et ole ehdottoman varma. Käytä Wilmassa poissaolon selvittämiseen Luvatun poissaolo, selvitetty -merkintää, jos lapsi on ollut omalla luvallaan poissa tunnilta.
- Ole yhteydessä kouluun. Yhteyttä voit ottaa opettajien ja rehtorin lisäksi myös esim. kouluterveydenhoitajaan, -kuraattoriin tai -psykologiin. Voit myös tarvittaessa olla matalalla kynnyksellä yhteydessä esim. HyPeen tai perheneuvolaan.
- Havainnoi ja selvittele lapsesi kanssa keskustellen, mikä hankaloittaa kouluun menemistä.
- Ole ystävällinen, mutta päättäväinen!
- Mikäli poissaolot jatkuvat, pyydä, että koulussa järjestettäisiin palaveri asian tiimoilta. Koululla voidaan koota monialainen asiantuntijaryhmä lapsesi tueksi. Ryhmän kokoonpanoa mietitään yhdessä lapsen ja opettajan kanssa. Ryhmässä voidaan pohtia, millä keinoin ja keiden toimesta lapsesi koulunkäyntiä voidaan parhaiten tukea.

Koulun käytössä olevat poissaoloa koskevat merkinnät Wilmassa 1.8.2022

Poissaolo, terveydelliset syyt	Oppilas on sairaana./Oppilaalla on fyysisen ja/tai psyykkisen terveydenhoitoon liittyvä tapahtuma koulun palveluiden ulkopuolella esim. hammaslääkäri, toimintaterapia tai leikkaus. (OH-käynnit koodilla Muu koulutyö, läsnä),
Poissaolo, ennalta anottu vapaa	Huoltaja on anonut oppilaalle vapaata etukäteen esim. lomamatkan, harrastukseen liittyvän poissaolon (urheiluleiri tms.) tai etävanhemman luona käynnin takia.
Muu selvitetty poissaolo	Käytetään vain niissä tapauksissa, joissa poissaolo ei ole terveydellisiin syihin liittyvä tai ennalta anottu.
Luvaton poissaolo, selvitetty	Huoltajan tai opettajan luvattomaksi selvittämä poissaolo, esim. pinnaus tai yli tunnin kestävä myöhästyminen.
Selvittämätön poissaolo	Merkittään, kun opettaja ei tiedä, miksi oppilas on poissa. Huoltaja tai opettaja selvittää oikealla koodilla.
Muu koulutyö, läsnä	Oppilas on koulussa jossain toiminnassa, mutta poissa oppitunnilta. Esim. oppilaskunnan kokous, tukioppilastoiminta, opo, OH-palvelut, terveydenhoitaja. Ei kirjata tarkempia tietoja. Merkintä ei kerrytä poissaoloa eikä näy huoltajalle.
Opiskelu muualla	Etäopetuksessa, sairaalakoulussa tms. Sovitusti ja tilapäisesti lyhennetty koulupäivä/viikko (PoL18§) Oppilaan erottaminen määräajaksi (PoL 36§). Merkintä ei kerrytä poissaoloa eikä näy huoltajalle.
Myöhästyminen	Alle oppitunnin mittainen myöhästyminen. Kirjataan minuuttimäärä.

Huoltajien käytössä olevat poissaoloselvitykset Wilmassa 1.8.2022

Poissaolo,
terveydelliset
syyt

Oppilas on sairaana./

Oppilaalla on fyysisen ja/tai psyykkisen terveydenhoitoon liittyvä tapahtuma **koulun palveluiden ulkopuolella**, esim. hammaslääkäri, toimintaterapia tai leikkaus. Etukäteen tiedossa olevat, esim. hammaslääkärikäynnit, ilmoitetaan mahdollisimman hyvissä ajoin luokanopettajalle / luokanohjaajalle.

Oppilashuoltokäynnit (kouluterveydenhoitaja, -kuraattori, -psykologi) eivät kerrytä poissaoloja, joten tiedossa olevista käynneistä kannattaa laittaa viesti LO:lle etukäteen, jotta hän voi merkitä ne oikealla koodilla tiedoksi tunnin opettajalle.

Luvaton
poissaolo,
selvitetty

Käytetään poissaolon selvittämiseen, kun oppilas on luvattomasti pois tunnilta tai on myöhästynyt yli tunnin.

Yhteydenotot

- [Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki](#) 23§: ”Opiskelijan yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhuollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi.”
- [Erityisopetus](#): Yhteydenotto oman koulun erityisopettajaan esim. Wilman kautta.
- [Oppilas- ja opiskeluhuolto](#): Yhteydenotto oman koulun toimijoihin esim. Wilman kautta. Lisätietoja: [Oppilashuollon käsikirja](#)
- HyPe: [Yhteystiedot – Laukaan HyPe](#). Yhteyttä voi ottaa sekä oppilas tai huoltaja itse. Voidaan myös sopia, että koulu ottaa yhteyttä.
- [Perheneuvola](#): Yhteyttä voi ottaa sekä oppilas tai huoltaja itse. Voidaan myös sopia, että koulu ottaa yhteyttä.
- [Sosiaalihuoltolain mukainen yhteydenotto](#) tuen tarpeen arvioimiseksi: Tehdään perheen luvalla tai yhdessä perheen kanssa. Yhteydenotto käynnistää palvelutarpeen arvioinnin ja arvioinnin mukaan *mahdollisen* ohjautumisen palveluihin (esim. perhetyö).
- [Lastensuojeluilmoitus](#): Ilmoituksen tekee huolen havaitsija. Ilmoitus käynnistää palvelu- ja tarvittaessa lastensuojelutarpeen arvioinnin ja arvioinnin mukaan *mahdollisen* ohjautumisen palveluihin. [Lastensuojelulaki Ajantasainen lainsäädäntö](#)
- [Lastensuojelua](#) voi konsultoida myös nimettömästi ja varhaisessa vaiheessa, jos lapsen asiat mietityttävät.
- Kiireellinen sosiaalipalveluiden yhteydenotto 24/7: [Sosiaalipäivystys](#)